Trönöbygden

Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Årgång 24

Nr 2

Maj 2024

50 kr

© Marie Sundberg

Repetition pågår! Nya Söderblomspelet har premiär den 28 juni efter ett sex år långt uppehåll. Nybearbetat manus, ny spelplats och ny regissör, med en blandning av tidigare medverkande skådespelare och några nya, bäddar för tio spännande föreställningar.

Sidan 9

Privat bild

Om Helfrid, ett av Trönös fosterbarn och om trådar som knyts samman.

Sidorna 14 – 16

© Birgitta Höglund

Ystningskurs i Rönningen lockade många från när och fjärran som ville lära sig göra ost. Fler kurser följer.

Sidan 10

© Birgit Lundgren

Handlare Rasmus på plats med många planer och idéer.

Sidan 11

© Birgit Lundgren

Söderblomsgårdens trädgård sköts varsamt och ideellt av en dedikerad grupp.

Sidan 9

© Birgit Lundgren

Trönö hembygdsförening har en omfattande verksamhet.

Sidan 19

Barnens dag i år igen på nationaldagen med pirater, bio och massor av annat skoj. Missa inte!

Sidan 10

Trönö fortsätter att mobilisera för att möta tuffa tider. Kommunens nya säkerhetsenhet är en samarbetspartner.

Sidan 17

Smått och gott

Hembygdsdag igen	*sidan 6*
Rönningen i sommar	*sidan 7*
Böcker att låna	*sidan 8*
Nybyggarna i Rappsta	*sidan 21*
Trönökrysset	*sidan 25*
Kalendarium i sommar	*sidan 26*

Reparation

och **service**

av de flesta bilmärken.

Däckservice

och **däckhotell**

nbs
norrala bensin & service

Torsängsvägen 3, 826 94 Norrala • Tel: **0270 351 81**

Arbets- & Profilkläder
Jakt- & Fritidskläder
Tryck & Brodyr

Skyltar & Dekaler
Bildekor & Banderoller

TEAM WORK WEAR
SBSREKLAM

Växelgatan 5
826 40 SÖDERHAMN

info@sbsreklam.se
0270-10420

WERNERS
BIL&MASKIN
Gummiverksta'n i Norrala

Telefon:

0270 302 20

Efter gamla E4 mittemot Norrala kyrka

RING ALLTID FÖRE BESÖK!

www.wernersdack.se

Hos WERNERS i Norrala kan du

- **köpa en släpvagn eller båttrailer i alla storlekar, även tillbehör**
- **köpa däck och fälgar till nästan allt som rullar**

Hos oss finns en **HJÄRTSTARTARE** tillgänglig!

SUPER DAEK
Majava
Variant

Fokus: Trönöbygden

Hej medlemmar!

Det här blir min debut i tidningen och de flesta av er läsare vet nog inte vem jag är. Jag heter Emelie Vikström och är sedan 2018 bofast i Trönö. Jag är en del av styrelsen i TEF.

Jag visste att det fanns engagemang i den här bygden men värmen, humorn och hjälpsamheten jag upplevt inom styrelsearbetet har överträffat mina förväntningar med råge. Den här tiden är ett slags nyår för föreningen. Vi har haft både årsmöte och det konstituerande styrelsemötet och respektive uppdrag är nu fastställda. Sköna maj har bjudit på värme, dalen har börjat blomstra och dikena är städade. Nu laddar vi om för ett nytt solvarv och förhoppningsvis fyller vi det med dagdrömmeri, nya spännande idéer och handlingskraft.

Styrelsen avhandlar månatligen en gedigen dagordning. I den här byn ligger man minsann inte på latsidan! Det pågår ständigt något nytt projekt. Allt från fordon och fastigheter till fallfrukt. Under året har vi pratat om hur vi kan möjliggöra att fler idéer blir verklighet, samtidigt som vi säkerställer att alla som engagerar sig väljer att fortsätta med det. Vi har även pratat om att sammanställa en lista med årligen återkommande göromål på vilken den intresserade kan anmäla sitt intresse.

Något som förenar oss medlemmar är att vi vill skapa bra förutsättningar att leva och bo. Att vi själva får sätta en standard. Därför vill man flytta hit; till en vackert belägen bubbla av möjligheter. Jag tror vi kan sjösätta fler trevliga projekt om våra återkommande sysslor fördelas på fler huvuden. Här ser jag framför mig en slags individanpassad myrstack där var och en bidrar med vad just denne känner lust inför och mäktar med. Målet är att så få som möjligt ska ha arbetsuppgifter i plural.

Fundera över var du har lusten och engagemanget eller vad du är lite extra bra på! Håll utkik efter listan som kommer upp någonstans mitt i byn så småningom, och hittar du något som passar, fyll i vad du vill bidra med.

Du ska vara varmt välkommen, i stort som smått!

Emelie Vikström
Ordförande TEF

Vill du bli medlem i Trönöbygden?

Årsavgiften är 180 kr för en medlem i ett hushåll. För eventuellt övriga i hushållet är avgiften 80 kr/person. Första året tillkommer en insats på 50 kr/person, den betalas tillbaka när du avslutar ditt medlemskap, eller så kan du skänka summan till brandvärnet. Vill du få tidningen postad utanför Trönö tillkommer porto med 100 kr/år. Företag och föreningar kan också bli medlemmar. Då tillkommer en avdragsgill serviceavgift och moms. Hör av dig till föreningen för faktura. Kontaktuppgifter finns i spalten till höger.

Årsavgifterna går först och främst till brandvärnet, och förutom det även bland annat till att vi kan verka för skolan och stötta butiken. Vi har också hand om gymmet, tisdagsgruppen, grannsamverkan, med mera.

Välkommen att medverka i bygdebladet

Trönöbygden är en lokal tidning som utges av *Trönöbygden ekonomisk förening*. Den trycks i en upplaga av 600 ex och görs i A4-format i färg. Den delas ut till alla hushåll i Trönö och till medlemmar i TEF som bor på annan ort. Tidningen finns på biblioteket i Söderhamn och finns också att köpa på ICA Trönö.

Trönöbygden utkommer kvartalsvis, vanligen under sista veckan i februari, maj, augusti och november, med **manusstopp den 10:e** i respektive månad.

Inlämnat material ska vara i Word eller ODT (text) samt jpeg, BMP eller TIFF (bilder). **OBS! Ej** pdf.

Annonspriser

1/2 sida:	1 100 kr
1/4 sida:	750 kr
1/8 sida:	425 kr

Vi erbjuder 10 % rabatt om du bokar och betalar för ett helt år (4 nummer). Kontakta redaktionen för mer info.

Radannonser köpa/byta/sälja m. m: 20 kr

Tjänster via Trönöbygden ek för

(priser inkl moms):

Kopiering/ utskrifter per styck

A4 svart:	**2 kr**	För dubbelsidiga kopior lämnas 1 kr rabatt per ark.
A4 färg:	**4 kr**	
A3 svart:	**4 kr**	
A3 färg:	**8 kr**	

It-tjänster: 20 kr/halvtimme
Skrivhjälp

Grovtvätt (mattor, överkast med mera): 200 kr/maskin. Kontakta **Astrid Wadsten** telefon 070 238 68 91.

Dusch finns att tillgå under kontorets öppettider och kostar 40 kr/person.

Trönöbygden
Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Trönöbygden utkommer med fyra nr/år tills vidare.

Ansvarig utgivare
Emelie Vikström
070 206 30 46

Postadress
Trönöbygden
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

Hemsida
www.tronobygden.se

E-post
Info@tronobygden.se

Besöksadress
Bystugan, Lertagsvägen 1
Telefon: 0270 42 77 62
Bankgiro: 5125 – 0298

Redaktion
Birgit Lundgren
076 795 54 92
Lena Åkerlind
070 350 80 66

Layout och redigering
Marie Sundberg
070 327 64 01

Tryck
BOK & TRYCK AB
0278 66 87 60
info@bok-tryck.se

Bystugans öppettider

Kontor och bibliotek

Tisdagar	**13 – 16**
Lena	070 350 80 66
Torsdagar	**10 – 13**
Astrid	070 238 68 91

Övernattningsrum Bystugan

- 2 st 4-bäddsrum
- 300 kr för 1 person per rum/natt
- 150 kr per person 2–4
- 150 kr för 1 barn per rum
- 75 kr för barn 2–4
- Städning: 50 kr/pers (min 100/rum)
- Lakan: 50 kr/pers

Bokning
0270-42 77 62, 070-350 80 66
eller *info@tronobygden.se*

Tidigare nummer online

www.tronobygden.se

ICA Nära Trönö

Öppettider

Butiken & Café Rutan

Måndag–fredag	7–19
Lördag	7–17
Söndag	9–17

Vi arbetar med lokala producenter.

Vi jobbar hårt med att ständigt hitta klipp åt er kunder!

Rasmus Sjöberg **med personal**

Smörgåstårtor

med skinka

55 kr

med räkor

65 kr

Vi erbjuder

Catering

Smörgåstårtor, festplankor, ostbrickor, matkorgar och landgångar.

Tjänster online

Beställ mat – hämta upp senare under dagen kostnadsfritt. Alla dagar, även helg!

Hemkörning – handla online, mejla eller ring in din köplista!

Gå in på ***http://www.ica.se/butiker***

Tidningar

ICA ToGo

Too Good To Go

instabox

Ombud för: Post Apotek Systembolag

Telefon: 0270 360 85
E-post: *rasmus.sjoberg@nara.ica.se*

KVALITETS CERTIFIERAD BUTIK

Trycksaker från Hälsingland

- ✓ Nära och personligt
- ✓ Få hjälp och tips med din beställning
- ✓ Vi hjälper dig att utforma din trycksak
- ✓ Hämta trycksakerna hos oss – slipp fraktkostnaden
- ✓ Vi lagerhåller och distribuerar
- ✓ Du kan även beställa direkt på webbutik.bok-tryck.se

0278-66 87 60
info@bok-tryck.se
www.bok-tryck.se

BOK & TRYCK

INSECO

Inte bara skruvar och muttrar

ÖVER 14 000 ARTIKLAR I LAGER

• fästelement • lager • tätningar

SNABBA LEVERANSER OCH SMART LOGISTIK

INSECO i Söderhamn AB

Tel: 0270 735 50 vx
E-post: post@inseco.se

DET ÄR INTE DUMT ATT VARA BEREDD

Trönöbygdens arbete för att **stärka vår gemensamma beredskap** i händelse av kris eller krig, fortsätter.

Hör av dig om du vill gå en kurs i krisberedskap eller bidra med idéer och/eller resurser för att vi som bygd ska kunna möta tuffa tider på bästa sätt.

Kontakta oss via e-post
info@tronobygden.se
eller telefon 0270 42 77 62.

I år provade vi ett lite annorlunda grepp för **dikesstädningen**. Istället för att Trönöbygden bjöd på korv i Glamsta hade alla byar möjlighet att hämta korv, bröd, kol med mera för att ordna en egen fikastund i samband med plockningen. Tre byar utnyttjade detta, och det verkar ha varit uppskattat. Om det blir samma upplägg nästa år hoppas vi att fler byar hakar på. Stort tack, alla ni som hjälps åt att hålla byn fin! *TEF*

Hjärtstartare i Trönö

ALLTID TILLGÄNGLIGA

- **i ett skåp på väggen vid ICA**
- **på klubbstugans vägg vid IP**

DESSUTOM

- **innanför kyrkans entrédörrar**
  (oftast upplåst vardagar 09.00–15.00)
- **hos föreningen SPF Seniorerna**

Gå gärna en kurs i hjärt-lungräddning!
Du kan göra en intresseanmälan på ICA Trönö i butiken eller på telefon 0270 360 85.

Vill du bidra till solelanläggningen på taket till brandstationen?

Betala för så många andelar du vill till Trönöbygdens **BG: 5125-0298**.

Märk insättningen med *Solel*.

Pris per andel:	600 kr
Brons:	3000 kr
Silver:	6000 kr
Guld:	10000 kr

Alltså, om du köper fem andelar når du bronsnivå.

Namnen på dem som bidragit kommer att sättas upp på en skylt på brandstationen. Där anges också brons-, silver– och guld-givare. Om du *inte* vill synas på anslaget kan du förstås säga till om det!

TEF

Rapport från Trönö brandvärn för de senaste tre månaderna

- två "misstagslarm" (kontrollerade eldningar)
- två trafikolyckor
- en brand i byggnad

Synpunkter och information om vägar och trafik

Snöröjning , potthål eller annat som gäller väg 652 och 654
Trafikverket, tfn 0771-92 19 21

Bussarna, avvikelser av alla slag
X-Trafik, tfn 0771-91 01 09

Fixarhjälpen

(hjälpservice för äldre och funktionshindrade i regi av Röda Korset i Söderhamn och föreningen Stenös Vänner, se artikel i Trönöbygden nr 4, 2023.)

Telefonnummer
0270 125 66
073 025 17 01

Viktiga telefonnummer att notera, med mera

- **112** När du snabbt behöver hjälp från ambulans, polis, räddningstjänst, flyg-, sjö-, fjällräddning, jourhavande präst eller giftinformation.
- **113 13** SOS Alarms informationsnummer.
- **114 14** Polisen vid icke akuta ärenden.
- **1177** Sjukvårdsrådgivningen.
- **0270-54 00 00** Kommunalförbundet Hälsingland och Räddningstjänsten. Anmälan eldning med mera. Knappa in rätt tonval. Observera att Räddningstjänsten inte ger tillstånd. Ansvaret ligger alltid på den som eldar.
- **SOS Alarms hemsida** *https://www.sosalarm.se*
  Här finns många nyttiga telefonnummer.
- **Appen 112** som man kan larma genom, och där SOS Alarm får din position. Även VMA (viktigt meddelande till allmänheten) och information om pågående olyckor och bränder i din geografiska närhet får man som notiser till appen.
- **Appen Sms-livräddare** om du är kunnig i HLR och villig att göra en insats. Den aviserar dig vid hjärtstopp i ditt närområde och dirigerar dig till platsen. Ännu ej aktiv i Gävleborg men funkar om du reser i flera andra regioner.

Sockendräkter, musik och pilgrimsvandring

Årets hembygdsdag i Trönö blir färgrik. Textilantikvarie Susanne Klingefors kommer och berättar om sockendräkter, och i synnerhet Trönödräkten kommer att stå i fokus. Kom gärna klädd i bygdedräkt (då blir du bjuden på fika som tack).

Under dagen har du möjlighet att komplettera din hembygdsdräkt. Byt, köp eller sälj dräktdelar!

Har du inte dräkten med dig kan du göra en beskrivning, helst med foto. Vill du ha hjälp att göra infolappar kan du mejla uppgifterna till *tronohembygdsforening@gmail.com*

Traditionsenligt börjar dagen med kyrkmarsch från Arbrå, därefter gudstjänst klockan 11 i Trönö gamla kyrka och som avslutning hembygdsdag på Söderblomsgården.

Sprid gärna detta till vänner och bekanta via sociala medier!

Välkommen!

Trönö hembygdsförening

Den troligen äldsta bevarade kjolsäcken, till Trönö hembygdsdräkt från 1880-talet.

En nyare väska med annorlunda komponerat mönster, hängande på plats på dräkten.

Kompletta Trönödräkter

Hembygdsdagen

söndag 18 juni kl. 12 – 15

Kl. 06.00 Kyrkvandring från Änga Nybo i Arbrå till Körsåsen. För skjuts med avfärd från Trönö kl. 05.00, ring Birgit 076-795 54 92

Kl. 11.00 Gudstjänst i Trönö gamla kyrka
med *Norrala-Trönö kyrkokör* och *Frid & Gnid*

ca kl. 12 Samkväm i Söderblomsgården

- Kaffe med hembakat
  – vi bjuder dig som bär bygdedräkt
- *Frid & Gnid* spelar
- **Tema:** *Trönödräkten* (se info ovan)
  Textilantikvarie Susanne Klingefors berättar om sockendräkternas historia.

Dagen arrangeras i samverkan mellan
Trönö hembygdsförening *och*
Svenska kyrkan, Norrala-Trönö församling

Söderblomsgården

deltar i arrangemanget
Tusen trädgårdar
söndag 30 juni kl. 10 – 17

Riksförbundet Svensk Trädgård
https://svensktradgard.se

Trönö gamla kyrka
är öppen
kl. 09.00 – 17.00
hela sommaren
till och med 1/9.

Guidning kan bokas via
070 244 31 76

Trönö hembygdsförening

Söderblomsgården
håller öppet varje dag
kl. 11.00 – 17.00
23 juni –11 augusti

Trädgårdsservering med hembakat kaffebröd, macka, glass.

Trönö hembygdsförening

Rönningens Bygdeförening

Våren som varit lite sen i år lämnar vi nu, inväntar försommar och sommar. Vad har hänt sen sist?

I mars var Bosse Forsling och visade naturfilmer samt berättade om årets skiftningar i naturen och vad som händer där. Bosses naturintresse för bland annat slag-ugglor som han följer fick vi möjlighet att få kunskap om. Han ringmärker och har koll på deras boplatser. Jan-Olov Westlund visade bilder från Tygstabone där slagugglan hade sitt bo under fjolåret. Vi fick även se när Bosse ringmärkte tre ungar där. En mycket intressant kväll.

Efter årsmötet 24 mars bjöd vi in till våffelbuffé. Niklas hade fixat olika röror till våfflorna som åts med god aptit.

Våffelmakarna Niklas Jonsson och Robin Nymark under våffelkvällen i mars. (Bild: Karin Holmgren)

I april hade vi tillsammans med Trönöbygden och Grannsamverkan en informationskväll med kommunens krissamordnare Daniel Kriegelstein. Daniel informerade hur kommunen jobbar med förberedelser samt bygger upp en organisation med fokus på ”Om krisen eller kriget kommer”. Det var en uppföljning på de cirklar som pågått i både IOGT och i Rönningen. Ett trettiotal intresserade lyssnade och ställde frågor hur vi i Trönö bäst förbereder oss. Vad är viktigt att tänka på? Hur kan vi förbereda oss? Viktiga frågor som får en fortsättning till hösten. Rönningens Bygdegård kan bli en trygghetspunkt för övre Trönö och IOGT Enighet en lokal för de boende i centrum.

Barnfind, på scen under rockkvällen 11 maj, från vänster Anders Tång, bas, Henrik Karlsson, trummor, Lena Åkerlind sång och Michael Ekström, gitarr. Övriga band som spelade var Aphterbird och OneLeggedOnions. (Bild: Olov Sahlin)

Den 4 och 5 maj var lokalen uthyrd för kurs i osttillverkning. Det var Annika Rudolfsson och Birgitta Höglund som höll i kursen. Fler tillfällen är planerade på bland annat Krype fäbod. Ytterligare en kurs blir i Rönningen den 14 och 15 september. Du som är intresserad, kontakta Annika eller Birgitta för information.

Rockkvällen 11 maj blev en succè, fullt ös hela kvällen av de band som deltog. Lokalen var fylld av musikintresserad publik som fick njuta av blandad rockmusik.

Vinprovning blir det 1 juni med tema Frankrike. Vinprovningarna där vi tar emot ett begränsat antal deltagare, 40 st., är populära och platserna fylls snabbt.

Nu laddar vi för fullt med GÅBINGON som startar söndag 7 juli kl.15.00–17.00. Sen kör vi gåbingo alla söndagar i juli samt en FINAL första söndagen i augusti. Som vanligt blir det kolbullar, hamburgare, korv och fika. Dessutom kommer det bli lite nyheter som tillkommer. Det vill du inte missa!

Traktortaxi kommer att gå om vanligt. Tack Allan och Karl-Erik för det!

Våra evenemang kan du ta del av på sociala medier samt vid vårt affischställ vid ICA Trönö. I nästa nummer av Trönöbygden får du höstens program!

Rönningens bygdeförening

Du som vill bli medlem i Rönningens bygdeförening kan betala in årsavgiften som är **150 kr per familj** till

bg 870-4975

Du kan också använda dig av **Swish** eller **QR-koden.**
Skriv gärna din mejladress.

123-582 71 34
Medlemsavgift

Ny högspänningsledning

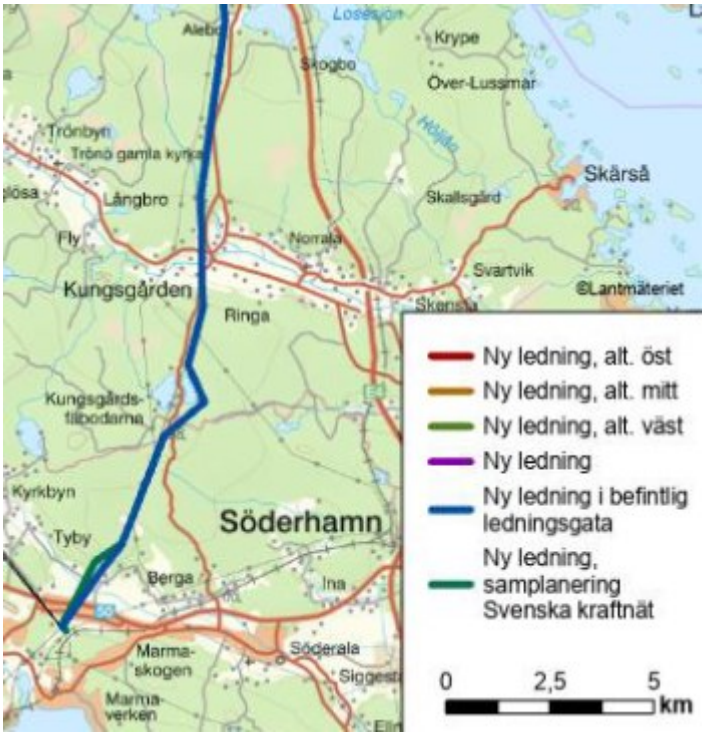

Nya kraftledningar behövs för att transportera el mellan Norrland och södra Sverige.

Ellevio planerar att ansöka om tillstånd, nätkoncession för linje, för en ny 130 kV ledning mellan Svenska kraftnäts planerade stamnätsstation Njutånger i Hudiksvalls kommun och befintlig station Söderala i Söderhamns kommun, som är ca 40 km lång Ledningen är en del av Ellevios projekt ”Nätförstärkningar östra Hälsingland” som syftar till att anpassa nätet till Svenska kraftnäts nätombygggnad inom investeringspaketet NordSyd. Svenska kraftnät och Ellevio har ett nära samarbete i projekten.

Byggnationen av ledningen planeras 2028–2030.

Eftersom sträckningen delvis passerar Trönö, ges möjlighet för markägare, närboende och andra berörda att framföra synpunkter på projektet. Ellevio publicerade ett samrådsunderlag i mars 2024, med information om bakgrund och planering. De synpunkter som inkommer i samrådet beaktas i det fortsatta arbetet med ledningen och sammanställs i en samrådsredogörelse som är en del av kommande MKB (miljökonsekvensbeskrivning).

Läs mer på *www.ellevio.se*
Sökord ”aktuella samråd”.

Om pojken från Trönö som blev ärkebiskop

Förflyttning i en av scenerna repeteras. Det tar några vändor innan det flyter som det ska, så att allt och alla syns bra från publikhåll.

– Huttra! Det ska synas att ni fryser!, manar Kerstin, medan sommarsolen steker in genom kyrkfönstren.

Det sägs att komminister Jonas Söderblom i Trönö ibland fick säga till på skarpen till sin son från predikstolen:

– Sitt still, Nathan!

Energin i den lille pojken förblev hög under hela hans liv, som han till mycket stor del ägnade åt att utveckla det ekumeniska samarbetet mellan olika kyrkor i världen. Ärkebiskop Söderblom hade egentligen inte tid att dö, eftersom han hade så mycket kvar att göra, tyckte han.

Men lämnade jordelivet gjorde han ändå, efter ett 65-årigt ofattbart innehållsrikt och verksamt liv. Pjäsen *Söderblomspelet* sattes upp som sommarteater första gången i Trönö 1986 och har sedan dess återkommit ett tiotal gånger med några års mellanrum, senaste gången var 2018.

Repetitionerna inför premiären av *Nya Söderblomspelet* är sedan ett par veckor i full gång i Trönö kyrka. I stort sett varje dag träffas olika grupperingar av skådespelare för att öva sina scener och få dem att sitta, både replikmässigt och koreografiskt. Sistnämnda är inte minst viktigt, alla rörelser och förflyttningar, entréer och utgångar, byten av kläder och rekvisita, måste samordnas och det är som en dans där alla turer ska flyta smidigt.

Regissören Kerstin Blomquist tycks befinna sig på alla ställen i rummet samtidigt, rör sig snabbt fram och tillbaka, instruerar, visar, hela tiden med en inspirerande entusiasm som tar fram det bästa i aktörerna. Hon har en viss likhet med pjäsens huvudperson, Nathan, och hans till synes aldrig sinande energi

Än så länge är det så att säga grundträning, med nötande av repliker, prövning av tonfall och olika känslouttryck, rörelsemönster och gester. Snart sitter orden, och manuspapperen kan släppas helt. Då är det dags för kostymrepetitioner.

Berättelsen sträcker sig över mer än sex decennier, från att Nathan Söderblom är liten pojke i Trönö, till dess att han avlider 1931 som ärkebiskop och nybliven mottagare av Nobels fredspris.

Föreningen Söderblomspelet med alla medverkande, både på scen och bakom kulisserna, önskar alla varmt välkomna till någon av föreställningarna!

Text & bild:
Marie Sundberg

Nya Söderblomspelet är en bearbetad version av ursprungligt manus, och gestaltar Nathan Söderbloms (1866–1931) liv och gärning. *Föreningen Söderblomspelet* sätter upp pjäsen med en ensemble av skickliga amatörskådespelare från trakten under ledning av regissör Kerstin Blomquist. Spelplatsen är Trönö nya kyrka, och det blir totalt tio föreställningar med premiär fredag 28 juni.

Se annons nedan för ytterligare information.

NYA SÖDERBLOMSPELET

Teater om Nathan Söderbloms liv & gärning.

28 juni-10 juli i Trönö Kyrka

- Tisdagar: 19.00
- Onsdagar: 19.00
- Fredagar: 19.00
- Lördagar: 19.00
- Söndagar 16.00

Fika finns till försäljning.

Biljetter köps på plats.

Entré **250 kr.** Upp till 18 år **125 kr**
Swish eller kontanter

Info: 070-582 34 21 eller 072-333 62 26

I regi av: Kerstin Blomquist

Söderhamns kommun · Svenska kyrkan · ABF · Swedbank

Biblioteksbilen kommer till Trönö!

Under sommaren kommer Söderhamns stadsbibliotek att få låna **Biblioteksbilen** som i vanliga fall rullar i norra Hälsingland. Biblioteksbilen kommer att stanna och öppna upp för allmänheten på olika platser runtom i kommunen.

Torsdag 27 juni kommer Biblioteksbilen att stanna till vid Bystugan i Trönö och Rönningens bygdegård. Tider för detta är inte satta i skrivande stund.

I Biblioteksbilen kan du låna och lämna tillbaka böcker och annat och ta del av allt som ett bibliotek har att erbjuda. Du använder ditt vanliga bibliotekskort och har du inget sådant än så kan du skaffa ett där och då mot uppvisande av legitimation. Det som lånas från Biblioteksbilen återlämnas sedan på valfritt folkbibliotek i länet.

Kontaktuppgifter till Söderhamns stadsbibliotek
Telefon: 0270-75510
E-post: biblioteket@soderhamn.se

Stadsbibliotekets öppettider, även sommartid:
Måndag – fredag 10.00 – 18.00
Lördagar 10.00 – 14.00

Se avvikande öppettider, våra filialers öppettider och tider för Biblioteksbilen på vår webb och på våra sociala medier *www.soderhamn.se/underwebbar/biblioteket*

På Facebook och Instagram heter vi *soderhamnsbibblan*

Boken Kommer är en gratis service för dig som själv inte kan komma till biblioteket. Det kan exempelvis bero på hög ålder, sjukdom, funktionsnedsättning med mera. Boken kommer betyder att vi levererar det du vill låna hem till dig enligt dina önskemål. Nästa gång vi dyker upp hämtar vi dina lån och lämnar nya. Behöver du ta del av Boken kommer eller känner du någon som behöver denna service kan du kontakta oss så berättar vi mer!

Kontaktpersoner Boken Kommer
Annika Lind och Per Törnqvist
Telefon: 0270-75675
E-post: annika.lind@soderhamn.se

Hjärtligt välkomna till biblioteket och Biblioteksbilen!

NYA BÖCKER I BOKHOLKEN
på ICA-väggen

Öppna, kolla och ta om det är någon du vill ha. Behåll den om du vill, eller lämna tillbaka.

Trönö bibliotek
Biblioteksgruppen i Trönö

BARNENS DAG I TRÖNÖ

- **6 juni kl. 12.00–15.00**
- **I och kring IOGT Enighet**

12.00 Trönöpiraterna slår till!
Kapten Schack Matt och Hawaji Jonzzon behöver hjälp att hitta den stora Trönöskatten. Skattjakt, musik och trolleri i en salig blandning!

ATT GÖRA
- Trönökarusellen
- Åktur med brandbil
- Tipspromenad
- Tävlingar
- Åktur med häst och vagn
- Provsitt motorcyklar
- Åktur med traktor & vagn
- Prova på-aktiviteter

ATT ÄTA
- Godis • Fika • Glass
- Hamburgare & korv*
- Korv & popcorn till filmen*

*(*gratis för barn, kostar för vuxna)*

OBS! Programmet kan komma att ändras! Följ Barnens dag på Facebook, sök "Barnens dag Trönö"

15.00 Film på Trönö bio:
Super Mario Bros

Vi bjuder på kalaset: Filmklubben Karin Swanströms vänner, IOGT-NTO Thorön-Enighet, Trönö Traktor Team, Svenska kyrkan Norrala-Trönö församling, Trönö brandvärn, Trönö Centerrörelse, SPF Seniorerna Trönö, Trönö hembygdsförening, Rönningens bygdeförening, ICA Trönö, Bergesbackens får– och hästgård, Trönö IK, Chosen Few MC Sweden, Söderhamn Nära, Trönöbygden ek. för.

Rivstart för Rasmus i vår butik

Rasmus i kassan för att slå in Marianne Fobergs inköp.

Nu har han varit på plats i snart en månad, vår nye handlare Rasmus Sjöberg, som med ett stort leende välkomnar sina nya kunder. Han fick en riktig rivstart när förre handlaren Erik officiellt överlämnade butiken den 1/5 och med inventeringen av butikslagret dagen innan, där Trönö IK gjorde en fantastisk insats.

Rasmus berättar att han arbetat i livsmedelsbutik i halva sitt 32-åriga liv och känner att han hamnat rätt i sitt yrkesval. Han är på plats varje dag och det sker vissa synliga förändringar i butiken. Servicepunkten har fått ett nytt utseende som inbjuder till fika eller glass i den kommande sommarvärmen. Han funderar dessutom på ett nytt sätt göra servicepunkten ännu attraktivare, men det kan dröja några månader innan det kan bli verklighet och han väljer därför att behålla dessa planer för sig själv än så länge.

En hel del varor byter plats i butiken så en omorienterings-fas kommer att infinna sig för invanda kunder. Anledningen är att Rasmus vill ha samma slags varukategorier överskådligt på samma ställe och till exempel vill ha ett större sammanhållet utrymme för grillens läckerheter inför sommaren. Det kommer säkert att bli bra när vi kunder lärt oss hitta och kanske innan dess hittat nya spännande varor att prova på i det allmänna sökandet.

Bostadsfrågan har löst sig genom att Rasmus köpte den förre handlaren Eriks hus i Bollnäs, en snabb och enkel lösning när familjen nu flyttar upp från Norrköping under sommaren då också sambon Amanda börjar jobba i butiken. Även hon har mångårig erfarenhet av dagligvaruhandel.

Rasmus är mån om att vara lyhörd för kundernas önskemål och att driva butiken i samklang med bygdens behov. Så vi ser alla framtiden an med tillförsikt och önskar Rasmus och hans familj lycka till med ”vår” butik.

Text & bild:
Birgit Lundgren

CAFÉ
RUTAN
ÖPPET
Må–fre 7–19
Lördag 7–17
Söndag 9–17
ICA Trönö

Tack och hej då från Erik och Jossan

På valborgsmässoafton, med den stora varuinventeringen som sista uppgift, vinkade Erik Lust och Josefin Lignercrona farväl till Trönö, med ett varmt tack till alla kunder. (Bild: Marie Sundberg)

Trönö hembygdsförening aktiv med mycket

Fullt flak under en av de många traktorutflykter som hembygdsföreningen arrangerar. Jan Frid närmast i bild till vänster.

Ni har nu fått ett nytt nummer av tidningen Trönöbygden som delas ut till alla hushåll i Trönö och medlemmar i Trönöbygden ekonomisk förening. Det går också att få den hemskickad till boende utomsocknes mot porto.

Här vill jag ta upp lite vad som händer i Trönö hembygdsförening och plussa för medlemskap i densamma. Under rubriken *Det händer i Trönö* i slutet av tidningen presenteras ett kalendarium där du kan läsa lite av vad som är på gång inom Trönö hembygdsförening, men föreningen är så mycket mer. Det är bland mycket annat byggnader, jord och skog som skall skötas och förvaltas. Den omfattande verksamheten representeras och sköts via grupper för olika intresseområden.

Några exempel: **Fotogruppen** som håller koll på gamla foton från bygden som inskannas att använda till byaböcker och till utställningar. Urval av bilder har också använts till medlemsalmanacka att dela ut till föreningens medlemmar. **Söderblomsgården** kommer också i år ha öppet och driva sommarcafé. **Trädgårdsgruppen** som sköter om trädgården på Söderblomsgården. En **hembygdsdag** söndagen före midsommar. **Traktorutflykter** kommer också i år att anordnas (se annons sidan). **Skogsgruppen** för skog och mark. Allt detta är bara något av allt som du får ta del av som medlem. Jag rekommenderar verkligen ett medlemskap, själv är jag mycket nöjd med att vara medlem, känner mig närmare knuten till bygden där jag bott största delen av mitt liv.

Föreningen har en väl sammansatt och bra fungerande styrelse där alla tar ansvar och lyssnar på varandra.

Text: Alf Pallin
Bild: Birgit Lundgren

Traktorchaufförerna Allan Algotsson till vänster och Karl-Erik Vestlund under ett stopp på färden.

Julen varar än till påska

Till jul har vi julgran i nästan varje hus, och mitt i Trönö brukar det stå en stor, fin och lysa upp vintermörkret.

Men sedan då?

Du såg väl den fina påskbjörken i parken?

Med färgglatt pynt från barnen på Trönö förskola, Trönö fritids och Pyssel & Pingis, fanns den där under ett par veckor runt påsk. Där hängde stora, målade ägg av papper, burkar fyllda med färg, och en hel del annat kul som fladdrade för vinden.

Ett varmt tack till alla barn som gjorde så fint pynt!

Och tack till alla vuxna som hjälpte till; Mats och Karin Widén, Mats Sonnesjö, Tisdagsgruppen, Ann-Gerd Tång och personal på förskola och fritids.

Håll ögonen öppna, kanske vi får se en midsommarstång eller ny väderpinne, om vi har tur!

TEF

Länk mellan kommunen och krisgrupperna

– Ett scenario av ofred, säger Daniel Kriegelstein, när han beskriver varför kommunen sedan ca åtta månader har en säkerhetsenhet, STS.

Daniel är beredskapssamordnare i STS och kom en aprilkväll till Rönningens bygdegård för att prata kris och beredskap. Skeenden i vår omvärld har medfört att vårt samhälle har förändrade prioriteringar. Vi måste vara mer förberedda på att ställas inför situationer där vardagliga tjänster inte fungerar under kortare eller längre tid. Det handlar om el- och vattenförsörjning, kommunikation, hemtjänst, fordonsbränsle, uppvärmning, dagligvaror och mediciner som sinar, och annat nödvändigt som vi då måste vara redo att hjälpas åt med så långt det är möjligt.

Trönös två krisgrupper som har träffats ett antal gånger berättade för Daniel hur vi har resonerat och hur långt vi har kommit i organiseringen av egen beredskap, men det är mycket kvar innan vi kan klara en rejäl kris. STS och kommunens olika delar ska samverka, är det tänkt, och Daniel var tacksam över att ta del av våra synpunkter och idéer.

Vi arbetar nu bland annat med att vidareutveckla våra trygghetspunkter (Rönningens bygdegård och IOGT Enighet) som i krissituationer ska kunna fungera som mötesplatser med viss service. Vi ska också kartlägga var i bygden vi har kunniga yrkesmänniskor inom olika områden såsom vatten och avlopp, sjuk- och åldringsvård, elektricitet och elektronik, byggnation och restaurering med mera. Vi vill också etablera ett förråd av basala läkemedel, förbandsmaterial och annan sjukvårdsutrustning som kan förvaras på säkert och lagligt sätt. Självklart pratade vi även om gemensamma insatser avseende odling, omsorg om hjälpbehövande med mera.

Daniel Kriegelstein från säkerhetsenheten berättar om förutsättningar, möjligheter och skyldigheter om krisen eller kriget kommer.

Säkerhetsenheten samarbetar också med en frivillig resursgrupp, läs mer här:

www.soderhamn.se sökord FRG

Text & bild: Marie Sundberg

Länk mellan pensionärer och beslutsfattare

Förkortningen KPR står för Kommunala Pensionärs Rådet, och finns i de flesta av Sveriges kommuner, dock inte i alla. Rådets uppgift är att vara en länk mellan kommunala beslutsfattare och äldre medborgare i Söderhamns kommun. Hur det ska gå till finns i ett skriftligt reglemente med syfte, arbetsuppgifter och sammansättning nedtecknat.

Rent praktiskt innebär det att vi bland Trönös äldre inom SPF-seniorerna (Sveriges Pensionärsförbund) har en vald representant, Marianne Söderberg från Fly, och en ersättare, Madelaine Thelin från Glamsta, som kallas till minst fyra möten per år tillsammans med representanter från övriga pensionärsorganisationer i Söderhamns kommun. Från kommunens sida deltar en representant från kommunstyrelsen, John-Erik Jansson, och en från välfärdsnämnden, Anders Ramstrand, samt att kommunpolis Stefan Säll brukar vara med. Även andra kan bjudas in vid olika tillfällen.

Vid mötena avhandlas frågor som särskilt berör äldre där kommunala beslut kan göra skillnad, men alltså inte det som kommunen inte kan påverka. Vad som planeras framåt i vår kommun, svårigheter och möjligheter, tas upp. Pensionärsrepresentanterna lyfter frågor från sina egna led som skulle kunna göra vardagen smidigare när ålderskrämpor av olika slag gör sig påminda. Den digitaliserade utvecklingen skapar både bekymmer och glädjeämnen som det gäller att vaksamt hålla ögonen på.

Rådet kan inte själv ta några beslut, men däremot bidra till att framtida kommunala beslut fattas med bättre underlag som grund, även om ekonomin är en svår motståndare och ofta sätter käppar i hjulet.

Det som avhandlas på mötena noteras i protokoll och rapporteras sedan i de lokala föreningarna via ombuden. På Trönös SPF-möten rapporterar Marianne eller Madelaine om vad som senast var på tapeten och tar gärna synpunkter med till rådets nästa möte. I det här fallet gäller inte det gamla talesättet att tala är silver och tiga är guld, här kan det göra skillnad med att göra tvärs om – att tala i stället för att tiga med det som kan förändras till det bättre.

Text & bild:
Birgit Lundgren

Från Söderhamns kommuns hemsida
Kommunala pensionärsrådet är ett organ för ömsesidig information mellan företrädare för pensionärsorganisationerna och kommunen. Målsättningen då det gäller KPR är att vara medlemmarnas förlängda arm in i maktens boningar. Föreningarna skall informeras om att KPR finns så att medlemmarna kan kanalisera frågor till KPR-ledamöterna.

Marianne Söderberg redovisar på ett månadsmöte i SPF-seniorerna från KPR:s senaste möte.

Sågverksepoken och fosterbarnen

Bland Sterte skolas elever 1906 sitter Helfrid som nummer fyra från vänster i nedersta raden. Fyra elever till är också fosterbarn från Söderhamn.

Sågverksepokens glansperiod i Söderhamn under andra halvan av 1800-talet påverkade också Trönö på flera sätt. Till Söderhamn vandrade rutinerade arbetare från Värmland och Dalarna för att arbeta på sågverken, där kaserner byggdes till bostäder åt de inflyttade arbetarna. På sågverken var ca ¼ av arbetarna kvinnor, med något lättare arbetsuppgifter. Även byggnadsarbetare, smeder, skräddare, skomakare och hamnarbetare behövdes åt den växande befolkningen, och i Söderhamns stad ökade invånarna under tiden 1850 till 1900 från 1757 till 11258, alltså sexdubblades. Dialekter från hela landet hördes och framtidstron var på topp.

Driftiga affärsmän ökade sina förmögenheter och andra tog chansen att arbeta sig upp från fattiga förhållanden till framstående samhällspositioner. Arbetarna kämpade för bättre villkor som så småningom fick genomslag.

Unga från olika delar av landet träffades, blev kära och barn blev till, med eller utan äktenskap. Oftast gick det bra, men ibland satte livet käppar i hjulet. Att vara ensam mamma var inte lätt och om sjukdom drabbade någon av föräldrarna i ett samhälle med mycket grovmaskiga skyddsnät kunde familjelivet slås i spillror. Många föräldrar dog unga i TBC (tuberkulos), som också kallades lungsot. Då kunde enda alternativet för resten av familjen vara fattighuset, som blev lagstadgat 1871. Därifrån slussades barn ut till fosterhem, oftast på landsbygden där matfrågan var enklare att lösa. En liten ersättning följde också med varje barn.

I Trönö var utflyttningen ganska liten och släkterna höll ihop i vått och torrt. Lungsoten drabbade lika hårt, men släktens skyddsnät fanns då för den drabbade familjen. Barn som mist en eller båda föräldrarna togs om hand inom familjen, av mor- eller farföräldrar, syskon, kusiner med flera. Inte någon från Trönö blev fosterbarn utanför familjen i annan socken. Däremot kom många fosterbarn från Söderhamn till Trönö, vilket framgår i kyrkböckerna. De flesta av de barnens föräldrar hade kommit till Söderhamn från helt andra delar av Sverige.

Helfrid Hansson Kristoffersson, som fem år gammal kom som fosterbarn till Berge, och hennes make Per Redin från Långbro.

Greta Stina Törnell, mamman i Helfrids fosterfamilj, på äldre dagar.

Helfrid och hennes andre make, Ernst Jansson.

Vissa kom till barnlösa makar och några adopterades, andra kom till mindre bemedlade familjer som behövde all extrainkomst som gick att få och dessutom extra arbetskraft. Barnens nya liv i Trönö blev som ett lotteri där vissa fick en kärleksfull uppväxt, men inte alla. En del av barnen blev kvar till vuxen ålder, andra stannade inte så länge, kanske hade situationen för föräldrarna löst sig, eller om det inte gick så bra i fosterhemmet.

Till Trönö kom mellan åren 1895 och 1935 ca 70 fosterbarn, de flesta mellan tre och nio år. På skolkort från den tiden med namngivna elever kan man se att ca 10% är fosterbarn från Söderhamn, vilket är en hög siffra. På dessa äldre skolkort finns inte sällan ordet okänd för vissa elever, vilket kan ha varit fosterbarn som inte blev så länge. Att ”nya” barn kom till familjer och till skolklasser i Trönö var därför inget anmärkningsvärt och ett inslag i vardagslivet för de flesta. Den generösa inställningen fanns säkert med i bilden när barnen från det krigshärjade Finland kom i början av 1940-talet, då minst sju barn kom till Trönö och ingen ersättning då följde med barnen.

Alla dessa barn, med ärr i själen efter svåra barndomsupplevelser, färgades på olika sätt av sin fortsatta barndom hos tidigare okända familjer i Trönö. Det var nog heller inte så lätt för välvilliga fosterföräldrar att med sunt förnuft och medkänsla som enda verktyg, möta själsligt trasiga barn, som i vuxen ålder ofta inte berättade så mycket om sin uppväxt. De är nu själva borta och många tog sina upplevelser av barndomen med sig i graven.

Ett av de fyra fosterbarn som kom till Trönö år 1901, var den femåriga Helfrid Hansson Kristoffersson född i Söderhamn, som var yngst av fem syskon. Hennes far var typograf och boktryckare från Kristianstad i Skåne och mamman var piga från Skellefteå. Fadern och familjeförsörjaren dog i lungsot vid 42 års ålder, tre dagar innan Helfrid föddes, och tanken var då att mamman och barnen skulle återvända till hennes föräldrahem i Skellefteå. Men så blev det inte, de kom i stället till fattighuset i Söderhamn. Mamman var inte heller frisk och dog liksom sin make i lungsot 1901, 43 år gammal. Helfrid hade då vistats en tid hos sin moster, som var gift på Åsberget, Norrala.

Efter moderns död kom Helfrid som fosterbarn till Trönö, till familjen Hans Johansson Törnell, som då bodde i Berge efter att tidigare ha bott i Långbro och i Tygsta. De hade innan Helfrid kom, tillsammans fått många barn, varav flera dött som små. Ytterligare en dotter, Augusta, dog 1905 i lungsot vid 16 års ålder. Barnen i familjen var mycket äldre, så Helfrid blev sladdbarnet.

Hon fick tidigt stå på egna ben och från 16 års ålder var hon piga i Mo innan hon året efter, 1913, flyttade tillbaka till Trönö som piga hos Ol-Svens i Berge och två år senare, 1915, gifte sig med Per Redin i Långbro. De flyttade sedan till Berge 1919 och till Bollnäs 1922 innan de bosatte sig i Maråker där hennes fosterbror, Johan Törnell med hustrun Brita Frid från Berge samt fostermodern Brita Stina, som blivit änka, bosatt sig. Det tyder på att Helfrid fått en bra uppväxt hos familjen

Johan Törnell och hustrun Brita Frid i Berge, innan de flyttade till Maråker 1923.

Helfrids barn, Rut, Ingeborg och Linnéa Redin och lille Egon Jansson

Bild från Maråker. I bakre raden från vänster står Helfrid Jansson, Gerda Törnell, Nils Ols Anna och Aina Bäckius. Barnen i främre raden är från vänster Britta Törnell, Ingeborg Redin, Harry Bäckius och Ida Törnell med tvillingarna Edit och Rut Törnell. (Bild från DiBiS)

Törnell eftersom hon sökte sig till sin fostermor Greta Stina som började bli till åren, och fosterbrodern Johan Törnell med familj.

Helfrid blev också änka när den nästan 20 år äldre Per Redin dog 1926 och hon blev ensam med tre små döttrar, den yngsta två år. Hon gifte sedan om sig med Ernst Jansson och de fick sonen Egon 1929. Familjen bodde kvar i Maråker, där Greta Stina avled vid 91 års ålder 1946.

Carina Toner Jansson som bor i Byströms i Tygsta med sin Najel. Hon upptäckte efter att hon flyttat till Trönö att hennes farmor en gång varit fosterbarn här. (Bild: Marie Sundberg)

Nu har vi följt fosterbarnet Helfrid från Söderhamn 1901 till uppväxten i Trönö, giftermålet med småbrukaren och Trönöbon Per Redin, flytten till Bollnäs 1922 efter drygt 20 år i Trönö, och sedan till fosterbrodern Johan Törnell och modern Greta Stina i Maråker.

Greta Stina var en gladlynt kvinna med ett stort hjärta. Hon hade tidigt börjat som barnflicka hos familjen Söderblom i prästgården i Trönö och tyckte om att sjunga med lille Nathan, som satte stort värde på deras sångstunder. Kanske bidrog Greta Stina till att pojkens musikintresse växte och utvecklades med åren. Han glömde inte sin sjungande barnflicka och som ärkebiskop många år senare letade Nathan Söderblom reda på henne och besökte den gamla Greta Stina i Maråker och de kunde åter sjunga tillsammans. Ett fint minne för båda.

Helfrids liv var säkert i olika faser fyllt av arbete, sorg, glädje, besvikelser, hopp och förtvivlan, men en styrka var sammanhållningen med fosterfamiljen som höll hela livet.

Nu kan man tro att cirkeln är sluten, men inte riktigt. Helfrids yngste son Egon Jansson fick dottern Carina som blev god vän med Märta Hildén, som bodde i Trönö. Märtas son Hempo blev far till Carinas dotter Isabelle Hildén som år 2011 flyttade med sin lilla familj till sin farmors hus Söribackan i Tygsta som stod tomt efter Märtas död. Några år senare flyttade också Carina till granngården Byströms och upptäckte efter en tid att hennes farmor varit fosterbarn i Trönö.

Så nu är cirkeln sluten, efter drygt ett sekel.

Text: Birgit Lundgren

Bilder ur Trönö hembygdsförenings arkiv samt från fosterfamiljens album genom Gun Lind (Helfrid som vuxen) om inget annat anges.

Trädgård som fått nytt liv behöver omsorg

Söderblomsgården, som från början kallades rätt och slätt prästgården tills nya komministergården byggdes i centrum. Då blev gamla prästgården hembygdsmuseum och fick namn efter Nathan Söderblom som föddes i huset 1866 och bodde där sina första sju år. På bilden till höger håller Marita Eriksson och Birgitta Magnusson på med trädgårdsarbete sommaren 2021. Nu behövs flera liknande kantstenar till rabatterna. Kanske du kan bidra med sådana? Huvudbyggnaden på gården målades om utvändigt 2023.

Det var i början av 2000-talet som Robert Wirén tog initiativ till att återskapa en trädgård utanför Söderblomsgården, där den tidigare prästträdgården fått sköta sig själv under många år. Tillsammans med några andra entusiaster påbörjades ett stort arbete med att anlägga en helt ny trädgård från grunden. I ett tidigt skede var förutom Robert också bland andra Karin och Britta Persson, Maj-Britt och Roland Sandberg, Hans Persson, Jan-Olov Westlund, Ingrid Gunnarsson, Marita Eriksson, Sture Thurfjell och Karin Hansson, som genom åren lagt ner många timmars ideellt arbete vid Söderblomsgården. Alla pionjärerna är nu 20 år äldre, åldern börjar ta ut sin rätt och kampen mot ogräset har blivit allt tyngre.

Under fjolåret beslöts i styrelsen för hembygdsföreningen att göra ett rejält omtag i markarbetena, vilket nu är gjort. Alla gångar är nu försedda med markduk under gruset som hinder för ogräset, alla kanter är utjämnade och underhållsarbetena blir nu enklare att klara sedan växterna åter kommit på plats.

Man hör ofta beröm från besökare utifrån som förundras över att Trönö hembygdsförening kan sköta en trädgård av det här slaget på ideell basis, och visst är det fantastiskt!

Söderblomsgården med trädgård år 1904. (Bild: Hbf:s arkiv)

Just nu finns en trädgårdsgrupp med drygt sex personer, några pionjärer och några som tillkommit under senare år, som tillsammans planerar och sköter trädgården några timmar varje måndag. Gruppen har en fin gemenskap och trivs tillsammans både bland växterna och vid fikat.

Men flera händer behövs – kanske passar det just dig? Ring Monica Pettersson så får du veta mera på 070 405 61 98 eller skicka ett mejl till henne på *pettersson585@hotmail.com*

Text & bild:
Birgit Lundgren

Det saknas folk på bilderna av de nyanlagda gångarna – kanske är det du som fattas?

Världens längsta blomsteräng

Naturskyddsföreningen vill inspirera till att skapa världens längsta blomsteräng utefter våra vägar. Det handlar bland annat om att påverka beslutsmakarna att inte klippa vid vägrenarna innan blommorna har blommat ut, troligtvis i juli. Frön sprids lätt, oftast i soliga miljöer och det är oftast vid vägrenarna de tidiga blomstren finns.

I takt med att slåtterängar och naturbetesmarker minskat kraftigt i Sverige har både ängsväxter och pollinatörer som bin, humlor och fjärilar blivit allt färre. Nu är det dags att ta vara på en ofta bortglömd yta, nämligen landets alla vägrenar. I projektet *Världens längsta blomsteräng* ska vägkanter till cykelbanor och bilvägar bli till paradis för biologisk mångfald. Sveriges vägkanter mäter en 600 000 kilometer lång sträcka sammanlagt. Målet är att minst 1000 kilometer av dem ska bli blomrika.

Vi fokuserar på kanter längs mindre vägar som tillsammans kommer att bilda ett blomnätverk som utvecklar och bevarar den biologiska mångfalden. Vi kartlägger blomrika vägkanter, rensar bort invasiva arter, väntar med att slå vägkanterna till efter blomning och tar bort gräsklippet efteråt.

Naturskyddsföreningen

Arbetet sker i hela landet – tillsammans med privatpersoner, vägföreningar, kommuner och våra medlemmar.

Det finns redan ett startpaket hos Trönöbygden ekonomisk förening. Kontakta kontoret på info@tronobygden.se eller telefon 0270 42 77 62 om du vill se materialet. Vill du ta eget initiativ eller locka andra, gå in på webbsidan:

www.naturskyddsforeningen.se/kampanj/varldens-langsta-blomsteräng

Naturens apotek och skafferi

En sommarkväll med Tomas Skogstjärn, natur- och miljökonsult

Torsdag 13 juni kl. 18.30

samling vid IOGT Enighet

Vandring i naturen i lugn takt, Åstigen och kanske något mer. Tomas Skogstjärn berättar kunnigt om en massa möjligheter som finns med vilda växter som vi kan använda som mat och huskurer.

Gör ditt eget husapotek och tillverka din egen myggolja. Lär dig att fixa mat av vad naturen erbjuder.

Föranmälan krävs, kontakta Tomas Skogstjärn på 076 812 19 54 eller *tomas.skogstjarn@gmail.com*
Minst 8 – 10 personer.

Pris 350 kr/person, barn under 12 år gratis.
Betalning sker på plats, kontant eller med Swish.

Arr: TEF

Putin bor i Trönö

Det här är Putin.

Han är boss över sitt rike och alltid först framme när det kan vankas fördelar eller godsaker att ta för sig av.

Kommer främlingar motar han undan övriga i flocken och är först framme för att presentera sig och göra klart vad som gäller här på gården.

Som synes är han lite högerböjd i de rejäla hornen och ingen utmanar hans humör med risk för att bli upplyft därpå.

Han släpper inte frivilligt sin position och ingen är beredd att utmana honom.

Här kommer i alla fall en hälsning från Putin som önskar alla övriga trönöbor en trevlig sommar.

Text & bild:
Birgit Lundgren

Traktorutflykter sommaren 2024

Avfärd från Bystugan tisdagar kl. 17.30

- **9/7** **Hällarna**
- **16/7** **Fly kraftstation** och **Rappstagruvan** (OBS att det är promenad ca 600-700 m till vardera)
- **23/7** **Körsåsen**
- **30/7** **Tannåsen** för att titta på fångstgropar och fågelfällor under ledning av Alf Pallin.

Trönö hembygdsförening

Restaurangbesök onsdagar sommaren 2024

Reskostnaden beräknad på 4 personer i bilen inkl. förare

- **29/5** **Bergshotellet i Järvsö** resa 90 kr + mat 155 kr
- **26/6** **Borka brygga i Enånger** resa 50 kr + mat
- **31/7** **Träslottet i Arbrå** resa 50 kr + mat
- **28/8** **Bergmans fisk i Norrsundet** resa 100 kr + mat

Ring Birgit 076-795 54 92 för samåkning och bokning

SPF SENIORERNA **www.spfseniorerna/trono**

Våra senaste nyheter direkt i din telefon? Ladda ner Nära-appen!

Dessutom får du driftinformation och avisering när det är dags att ställa ut sopkärlen.

Appen finns tillgänglig för nedladdning i både App Store och Googles Playbutik.

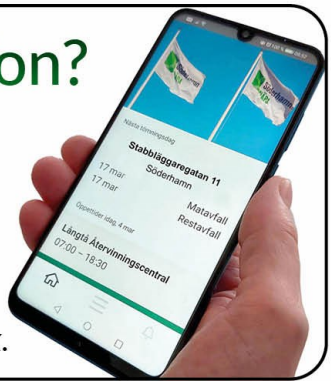

Blåsippan

En blomma jag vid vägen såg.
Ack, så skön, fastän så låg.
Den är liksom ett barnöga
som blickar upp mot himlen höga.
Hon stora tankar hos mig väcker
fastän hon är så låg och smäcker.
Hon spirar upp så nätt och rar,
på vårens första varma dar
för att påminna oss envar
de plikter vi mot landet har.

Att vi är Sveriges flagga trogen,
till landets försvar redobogen.
Hon vill oss även minna på
att vi vårt livsverk sköter så
det blir till gagn och heder
och bevänna till goda seder.
Då skall vårt namn till jorden slippa
Utan fläck vår lilla sippa.

Svante Gisselsson 29/5 1953

© Marie Sundberg

Oavsett hur dina behov ser ut så gör vi det enkelt att äga skog. Hur mycket tid du kan avsätta, hur mycket du själv kan eller hur långt ifrån fastigheten du bor är inte avgörande – tillsammans hittar vi det som är bäst för din skog.

Jag vill gärna träffa dig för en genomgång av din skog – ring mig så bokar vi en tid.

Mats Wallenborg
Skoglig rådgivare
Norrala, Trönö, Mo, Söderala
Tel: 010-482 83 94. Sms: 072-454 09 88.
mats.wallenborg@mellanskog.se

mellanskog.se

MELLANSKOG

DIN ELEKTRIKER !

elia

Vi utför alla typer av el, tele, data och fiber samt servicejobb.

Vi har c:a 16 st montörer och två arbetsledare som gärna kommer ut och tittar på jobb och lämnar förslag på hur det ska utföras, samt pris.

Tel 0270-16000

Gunnar Schewelius
gunnar@elia.x.se

elia.x.se

Anders Holgersson
anders.holgersson@elia.x.se

Nybyggare i Rappsta bjuder på middag

Stockholmaren Tomas Bertilsson, bosatt i Hallstahammar, har länge haft en önskan om att bo på landsbygden. Efter besök hos en kompis i en jaktstuga vid Boberget i närheten av Bergesbodarna för några år sedan, blev Trönö ett klart alternativ att slå ner sina bopålar på, där hans intressen med foto och naturen finns inpå knutarna.

Han har också en vilja att bygga själv. När så en lämplig tomt dök upp i Rappsta slog han till och nu är också hans käresta Linda Larsson med på tåget. Tomas jobbar med våtrumsbyggnation och är för övrigt beredd att lära sig det han inte kan och att leja för vissa moment i byggprocessen.

Efter trädfällning och stengrävning där riktiga bumlingar kommit i dagen, börjar nu grunden ta form till det drygt 100 m^2 stora huset som också planeras inrymma en ateljé. Linda är lärare med bland annat bild som ämnesområde och ser fram emot att ha utrymme för eget skapande i ateljén.
De har planer på att gifta sig i sommar, i Trönö gamla kyrka, och tänker på sikt bosätta sig i Trönö, men allt får ha sin tid.

Vi hälsar familjen välkommen till Trönö!

Tomas och Linda på en av stenbumlingarna med platsen för huset i bakgrunden.

Här delar Tomas och Linda med sig av en av sina favoriträtter.

Rappstapasta

Ingredienser

- 2/3 purjolök
- 3 vitlöksklyftor
- 2 st röd chili
- 3 dl grädde
- 1,5 dl crème fraiche
- 1 dl parmesan reggiano
- Lite citron, salt och svartpeppar
- Kräftstjärtar
- Färsk dill
- Pastasnäckor
- 2 msk smör och olivolja

Gör så här

- Öppna en flaska torrt vitt vin med låg sockerhalt och ta minst tre klunkar.
- Bestäm dig för vilken bra låt du vill lyssna på.
- Skölj och hacka purjon, hacka vitlök och chili och fräs det i smör och olivolja utan att det tar färg.
- Häll över grädde och creme fraiche.
- Smaka av med salt, peppar och citron.
- När såsen känns krämig, tillsätt den rivna parmesanosten samt kräftstjärtar och den nykokta pastan.
- Rör om och garnera med dill.
- Servera med resten av vinflaskan.

Lillemors Massage och Hörselharmoni

Medicinsk massageterapeut

www.horselharmoni.se
horselharmoni@telia.com
070 509 93 51

Hörsel Harmoni

Nu även medicinsk laser!

Finns i Trönö och på Grengatan 1 i Söderhamn

- Lymfmassage
- Klassisk massage
- Vibrationsträning
- Infraröd bastu
- Hörselträning

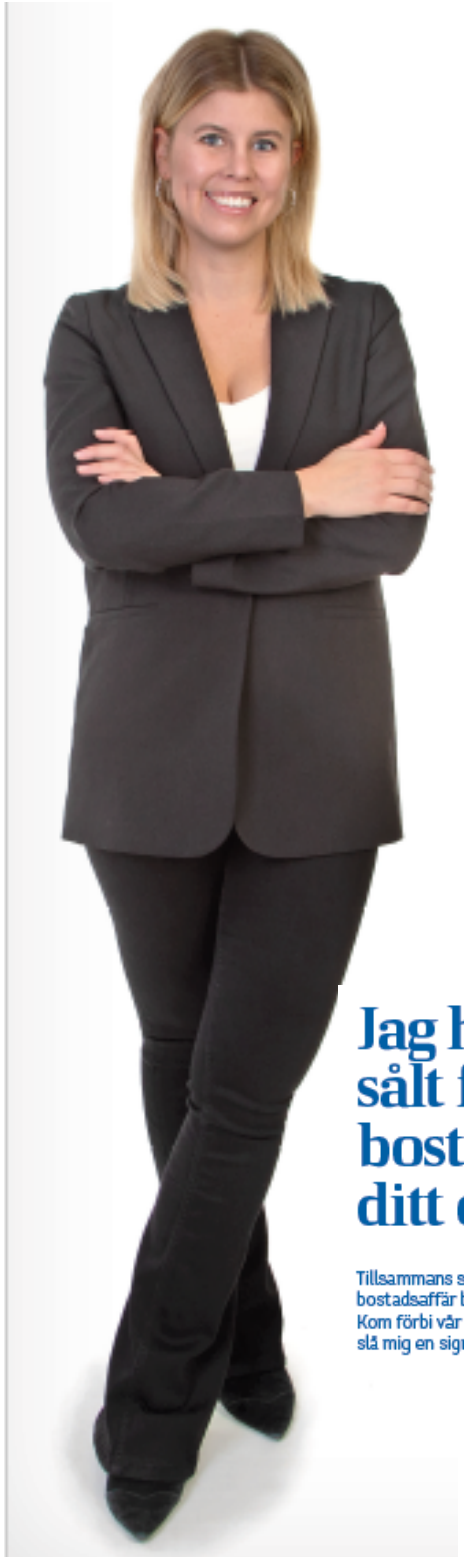

Jag har sålt flera bostäder i ditt område

Tillsammans ser vi till att din nästa bostadsaffär blir trygg och smidig. Kom förbi vår bobutik och säg hej eller slå mig en signal så berättar jag mer!

Viktoria Svensson
Fastighetsmäklare
070-602 50 90
viktoria.svensson@lansfast.se
lansfast.se/soderhamn

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling

Mw's mat
Catering för alla tillfällen
www.mwsmat.se
Rengsjö

Smörgåstårtor & gräddtårtor
3-rätters menyer
Matlådor
Buffé

Catering för alla tillfällen!
Ring och beställ på **070—695 23 36**
eller mejla *monica.westb@telia.com*

J&A
Hushållsservice AB

Service, reservdelar, tillbehör, maskinförsäljning

Köksutrustning, tvättmaskiner, diskmaskiner, kyl & frys

Återförsäljare av
EL-BJÖRN Kraft | Ljus | Klimat
Cylinda år efter år
PODAB Professionell tvättstugeutrustning

Jens & Arnes Hushållsservice AB
Jens Rehnvall
Telefon: 0270 160 80, 070 31 70 863

Många vill lära sig ysta

Mejeriet är borta, men lusten att ysta ost är kvar.

Det var inga problem att fylla de fem ostkurserna vi utlyste tidigt i vår, Annika Rudolfsson och jag. Kvinnor och några män från främst Hälsingland men även mer långväga deltagare har anammat kallelsen om att lära sig lite om hantverket ur en mer traditionellsynvinkel.

Denna första kursomgång, som gick första helgen i maj och den sista som går i september är båda på Rönningens bygdegård. En ypperlig kurslokal för övrigt. De övriga kurserna i sommar förläggs på Krype fäbod.

Kursens fokus ligger på att ysta opastöriserat med en så bra råvara som möjligt. Vi lär oss hur man styr med mjölksyrabakterier, bland annat för största möjliga säkerhet och näring. Allt för att bevara mjölkens alla goda egenskaper.

Efter långa samtal om djurvälfärd, mjölkens innehåll och värde, kunde vi konstatera att korna saknas på betesmarkerna och gårdar där man köpa opastöriserad mjölk är en bristvara.

Dag två gjorde vi dock ett studiebesök i Mo hos Gill, som även levererar sin färska ko-ost till ICA Trönö. Gill och Lars-Erik tillhör de få kvarvarande mjölkbönderna i trakten, som även förädlar mjölken i eget mejeri.

Gill lärde ut om vilka koraser som har bästa ystmjölken. De har för ändamålet införskaffat ett exemplar av rasen Braun Swiss, känd för sin k2-mjölk för att den lär tålas av mjölkallergiker.

Avslutningsvis kunde vi konstatera att det gamla ordspråket ”man saknar inte kon förrän båset är tomt”, nu verkar ha funnit sin giltighet.

I skrivande stund finns fortfarande någon plats kvar här och där. Välkommen att höra av er om intresse finns.

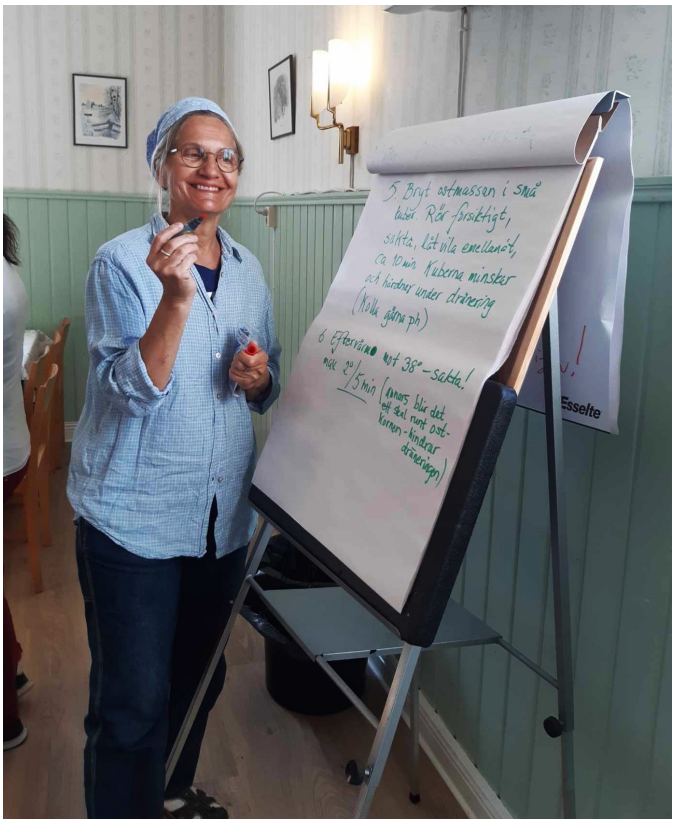

Annika Rudolfsson kör ett teoripass.

Bästa hälsningar
Brita i Brinken

Hållbarhetsdagen 2024

Onsdag 5 juni 09.30 – 16.00

Plats: CFL i Söderhamn,

Södra Järnvägsgatan 7

Vi kommer att prata om:

- Kommunens arbete för ett mer hållbart Söderhamn
- Hur man skapar gemenskaper för att hjälpas åt
- Goda exempel på att komma igång med hållbar odling

Kom och lyssna och prata du med, det kostar inget!

Vi bjuder på fika! Lunch finns att köpa i restaurangen.

Mer information och anmälan på ALLIS hemsida (allis.nu):

https://soderhamnsbygder.se/engagemang/arrangemang/hallbarhetsdagen-2024/

QR-koden leder till infosidan.
Du kan till nöds ringa:
0733-360522

Nätverket för ett HÅLLBART SÖDERHAMN

Byafärd
till
Wij

tisdag 28 maj

Samling vid Bystugan
för traktorfärd kl. 17.30

Ta med fika samt kläder efter väder.

Boken om Wij
finns att köpa för

260 kr

Upplysningar
Birgit Lundgren 076-795 54 92
Elisabet Stockhaus 070-375 27 16

Arr. Trönö hembygdsförening

Plantloppis
Söderblomsgården

lördag 25 maj kl. 12 – 15

Köp, byt och **sälj** växter, sticklingar och annat som hör till trädgård och odling.

Nytt för i år är att trädgården vid Söderblomsgården restaureras. Vi visar förändringar och nyheter!

Servering av kaffe och kaka

Vill du ha ett bord för försäljning av dina plantor, kostnadsfritt?
Kontakta Lena Åkerlind, tfn 070-350 80 66 eller e-post, *tronohembygdsforening@gmail.com*

Boule på Trönö IP torsdagar kl. 10.30.

Musikpicknick i parken med massor av artister, måndag 8 juli kl. 14.00.
Se kommande affischer

SPF SENIORERNA **www.spfseniorerna/trono**

Holms
Bleck & Plåt
holmsplat@gmail.com
0270-100 71, 070-516 42 99

Allt inom byggplåt!

Lägenhetsuthyrning
Fastighetsskötsel
Snöröjning

Mästare
Godkänd av Sveriges Hantverksråd

Söderhamn 0270 100 71, 070 516 42 99

Trönökrysset

Korsordskonstruktör:
Tony Larsson

					PRYDS MED KULOR		DANS / FÅR MAN TILL JUL		GRUS	HAND-ARBETS-KLUBB		ÄR ÄKANTEN	BÖNE-PLATS
					→					→			→
					SLÄKTLED / BESKÄRA					1			
									INGÅNG				
					GOLF-KLUBB			GUBBE PÅ PÅSKÖN		BURGEN			
					PAUS					RODDBÅT			
TL		VEN	ÖVER-MÄKTIG		9 DE-CEMBER / TEKNIK		GJORDE MAN TIDIGARE	TIDSRYMD / GUDINNA				KNÄVE	HÖST-BLOMMA
2										MYSGLÄT			
		SMÄRTA / SHOCKEY BOBBY				BÄR NY-PONBUSKE / BETYG				STIGER MAN I HUS		EGENKÄR	
STRÅ / PETIG					BLEV MOUNT EVEREST								
EJ BEG			KLOCKA	KÄNNER VAR-ANDRA	FRÅGA OM TJÄNST	INTILL		4	PÅ		FÖRÄRA / TRÄBIT		
3							VERKS-CHEF			ÅKTE / @			
RADIO-BAND		LA FÖR TURIST							C. CLAY / BJÖRNTAGG				KETCHUP
		BYRE	KAPTEN		GRIPA		UNDER-HÅLLARE						
LYNX LYNX							NUMMEN / ÅSNA			MÄRR			
STHLMS LÄN		PÅ KÖLAPP	ARV-DEL			RIKTNING / ANTAL				VID VÄL-BEHAG		RING-LEKAR	
ACK OCH VE					SPIS-REST				SEGER-TECKEN		TECKNARE / NÄST SIST		
BEGÄRA					JÄRVSÖ-FAX								

1. Bättre ... än illa fäkta

2. Gåbingometropol sommartid

3. Ändhållplats för buss 67

4. Trönö centrum

Skriv ner dina svar på de fyra punkterna och mejla till *info@tronobygden.se* eller skriv ner på en lapp som du lägger i vår brevlåda utanför Bystugan. Du kan också lämna in den under kontorets öppettider. Senast 20 juni vill vi ha svaren. Bland de rätta lösningarna drar vi två personer som vinner en biljett var till Söderblomspelet (se artikel sidan 9).

DET HÄNDER I TRÖNÖ

Boule med SPF torsdagar kl. 10.30 på Trönö IP

MAJ

Lö 25 **Plantloppis** Söderblomsgården kl. 12–15 (s. 24).

Sö 26 **”Vilken värld det ska bli”** konsert Trönö kyrka kl. 18.00
Vågbrokyrkans gospelkör och *damkören mollgan.*

Ti 28 **Byafärd till Wij** traktor avgår från Bystugan kl. 17.30 (s. 24).

On 29 **Matresa med SPF**, till Bergshotellet, Järvsö (s. 19).

JUNI

Lö 1 **Vinprovning** Rönningens bygdegård , se affisch vid ICA samt soc. media (s. 7).

On 5 **Hållbarhetsdagen** med ALLIS, 09.30–16.00 CFL, Söderhamn (s. 23).

To 6 **Barnens dag** i och kring IOGT Enighet kl. 12–15 (s. 10).

Sö 9 **Friluftssgudstjänst** kl. 18.00 i atriet, Trönö kyrka. Grillning efteråt.
Musikmedverkan av *Martina Sahlin & Jonas Eklund*.

To 13 **”Naturens apotek och skafferi”** naturvandring med Tomas Skogstjärn.
Samling vid IOGT Enighet kl. 18.30. **OBS föranmälan** (s. 18).

Sö 16 **Kyrkvandring** från Änga-Nybo, Arbrå till Körsåsen kl. 06.00 (s. 6).

Sö 16 **Hembygdsdag** kl. 11–15 i Trönö gamla kyrka och Söderblomsgården (s. 6).

Sö 23 **Återvändardag** vid Söderblomsgården kl. 11–17 (s. 26).

On 26 **Matresa med SPF** till Borka brygga (s. 19).

To 27 **Biblioteksbilen** kommer till Bystugan och Rönningens bygdegård (s. 10).

Fr 28 **Söderblomspelet** PREMIÄR i Trönö kyrka kl. 19.00 (s. 9).

Lö 29 **Söderblomspelet** Trönö kyrka kl. 19.00 (s. 9).

Sö 30 **Tusen trädgårdar** Söderblomsgården kl. 10–17 (s. 6).

Sö 30 **Söderblomspelet** Trönö kyrka kl. 16.00 (s. 9).

JULI

2, 3, 5, 6, 9 och 10 juli, Söderblomspelet i Trönö kyrka kl. 19 samt **7 juli** kl. 16 (s.9).

Söndagarna 7, 14, 21 och 28 juli, Gåbingo i Rönningen kl. 12–15 (s. 7).

Sö 7 **Friluftsgudstjänst** i Trönbysbodarna kl. 11.00, sång av *Jennie Eriksson*.

Må 8 **Musikpicknick** Petter Matsparken kl. 14, mer info senare.

Sö 14 **Friluftsgudstjänst** Petter Matsvägen 44 kl. 11.00, sång av *Marie Sundberg*.

Sö 21 **Friluftsgudstjänst** Söderblomsgården kl. 11.00 med *Johnny Wiktorsson*.

Sö 28 **Friluftsgudstjänst** Tygstabodarna kl. 11.00, *Lotta Andersson & Pernilla Vänngård.*

On 31 **Matresa med SPF** till Träslottet, Arbrå (s. 19).

AUGUSTI

Sö 4 **Gåbingo** i Rönningen kl. 12–15, sommarfinal (s. 7).

Sö 18 **Friluftsgudstjänst** Söderblomsgården kl. 11.00, sång av Lisa Larsson.

Här ska Stråtjära däckservice ha ny annons, Bok & Tryck fixar eftersom underlag finns där.

Återvändardag

Söderblomsgården
23 juni kl. 11–17

Sommarcaféet öppnar

Fotoutställning
med hög igenkänningsfaktor,
från 1960-talet och framåt

Kolbullar
Traktor & vagn
Klappa kaniner

Traktortaxi från
Bystugan kl. 10:30

OBS! Med reservation för ändringar!

För frågor/info, kontakta Trönö hembygds-förening på **0270 36 000** eller
tronohembygdsforening@gmail.com

Fotogruppen

i Trönö hembygdsförening

kommer att ha en fotoutställning med fäbodtema i höst.

Vi söker både gamla och nya fäbodfoton.
Har du några att dela med dig av?

Ring Birgit 076-7955492
eller Margitta 070-6502651.

Se affischer utanför ICA Trönö och vid IOGT Enighet för aktuella filmer.

Trönögymmet

bokas via Facebooksidan Trönögymmet eller ring 070 231 88 97

Familjekort medlemmar i TEF:
400 kr/år
Familjekort ej medlemmar:
600 kr/år

PÅLLES

Hållbart byggande • Hantverk
Byggnadsvård

Det lilla byggföretaget med känsla för kvalitet och service!

Vi jobbar med fokus på naturliga material och hållbart byggande för framtiden!

Ede 103
826 95 Trönödal
070 363 60 63
Instagram: @palles.hantverk_ab

Johan Pålbrant

Johan Lindqvist, Hans Westberg,
Joel Jonsson och Jonas Kjellström

elon

MEAB-HUSET

Välkommen till din lokala Vitvarubutik i Söderhamn!
Vi har ett stort utbud av Vitvaror och Hemelektronik

Urban Sundqvist

Tomas Persson

Kim Hallström

Bröksmyravägen 13
0270 426535

Retur till
Trönöbygden ek. för.
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

B PP Sverige, Port Payé

SVANENMÄRKT
Tryckeri
3041 1011

Trönö
Glas & Ram
Verkstad

Syrafria inramningar

Simon Andersson
070 604 73 85

JJ Maskinservice AB

Försäljning och service
inom skog & trädgård

MOTORSÅGAR, GRÄSKLIPPARE,
TRÄDGÅRDSREDSKAP med mera

0270-700 45
www.jjmaskinservice.se

JJ Maskin service

Välkommen till
Norrala-Trönö **församling**

Friluftsgudstjänst i atriet
Kvällen inleds med en enklare gudstjänst där Martina Sahlin och Jonas Eklund sjunger och spelar. Efteråt bjuder församlingen på en enklare grillmåltid.
Trönö kyrka
9:e juni kl 18.00

Hembygdssöndag
Gudstjänst med sång av Norrala-Trönö kyrkokör. serveras kyrkkaffe i Söderblomsgården med underhållning av Frid och Gnid.
Trönö gamla kyrka
16:e juni kl 11.00

Svenska kyrkan
NORRALA-TRÖNÖ FÖRSAMLING